

SEXTING MISBRUIK

Jongeren met een migratie- en/of religieuze achtergrond lopen extra risico's op sexting misbruik en op ernstige gevolgen. Praten met (hun) ouders over sexting en sexting misbruik vraagt van sociaal professionals vakkennis en een culturele en religieuze sensitiviteit. Welke tools helpen om jouw kennis en vaardigheden uit te breiden?

Deze kaart geeft een overzicht van diverse artikelen en tools voor professionals (en vrijwilligers) om hun kennis en competenties uit te breiden. Op thema of per beroepsgroep biedt de kaart links naar handige websites, trainingen, video's, handreikingen, podcasts en artikelen. Ook zijn er tools over sexting misbruik gericht op ouders zelf, die de professional tijdens de gesprekken kan inzetten.



WAT IS SEXTING MISBRUIK?

Welke risico's lopen jongeren en hoe voorkom je sexting misbruik?



De KIS-brochure [Praten over sexting misbruik](#) biedt beknopte informatie over onder andere verschillende vormen van sexting misbruik, slachtoffers en plegers, motieven en gevolgen. Het geeft handvatten om hierover met ouders te praten.



De [animatievideo Sexting misbruik van KIS](#) legt op een toegankelijke manier uit aan ouders wat sexting misbruik is.



Het [artikel Online grensoverschrijdend gedrag tegen meiden en vrouwen van Movisie](#) belicht hoe gender een rol speelt bij sexting misbruik.



SENSITIVITEIT VOOR DIVERSITEIT

Oog hebben voor cultuur en voor het individu



Via de [online training Introductie intercultureel vakmanschap voor sociaal professionals](#) kun je als professional de basisvaardigheden voor werken met mensen met een migratieachtergrond onder de knie krijgen.



Naast een migratieachtergrond wordt iemands identiteit ook gevormd door gender, leeftijd en andere factoren en hoe deze op elkaar inwerken. De tien tips in [het artikel over intersectioneel werken van Movisie](#) bieden handvatten.



De [handreiking Cultuursensitief werken van Pharos](#) biedt enkele tips en voorbeeldvragen voor het werken met jeugdigen en gezinnen.



[Rutgers](#) biedt een [online cursus Cultuursensitief praten](#) over hoe je de onderwerpen relaties en seksualiteit bespreekt met cliënten met verschillende (migratie)achtergronden.



[Alles over seks op Zanzu.nl](#) van Rutgers biedt in 17 talen informatie over seksualiteit, rechten en geweld (niet specifiek over online sexting (misbruik)).

LEVENSBESCHOUWELIJK WERKEN

Welke competenties zijn bij religieuze vragen helpend?



Deze KIS-publicatie biedt informatie over levensbeschouwelijke competenties in de hulpverlening.



De online training De zin van zingeving – Sensitief werken met religie en levensbeschouwing van KIS biedt handvatten voor sociaal professionals.

EERGERELATEERD GEWELD

Wat te doen bij (een risico op) eengerelateerd geweld?



Deze factsheet van Movisie biedt informatie en handvatten bij de stappen volgens de Meldcode bij (vermoedens van) eengerelateerd geweld.



De Movisie Academie biedt de gratis e-learning Basiskennis over eengerelateerd geweld, signalen en risicofactoren.

PREVENTIEVE AANPAK

Tools gericht op professionals



TOOLS GERICHT OP ONDERWIJSINSTELLINGEN



Halt geeft lessen social media en online veiligheid op basisscholen en middelbare scholen. Want kennis over wat wel en niet online mag, is van groot belang in de aanpak van ongewenste sexting. Voor ouders zijn er speciale ouderbijeenkomsten.



Halt biedt in samenwerking met Seksuele Vorming een voorlichtingsles van één lesuur om jongeren te helpen met weloverwogen keuzes maken in hun gedrag online.



Rutgers ontwikkelde met partners het lesprogramma Lang leve de liefde voor het voortgezet onderwijs. Onder andere over (veilig) online flirten en sexten. Deze folder biedt ouders informatie en tips.



Chris en voorkom geeft workshops voor het (christelijk) voortgezet onderwijs aan 12 tot 18 jarigen. De workshops gaan over sexting, privacy en groepsdruk. Er zijn ook preventie- en weerbaarheidsprogramma's voor kerken en verenigingen



De educatieve escaperoom Het stopt bij jou! van WISEducatie gaat over sexting misbruik. Leerlingen tussen de 11 en 17 jaar van het (christelijk) po, v(s)o en mbo, leren op een interactieve manier hoe sexting misbruik te voorkomen. En wat ze kunnen doen wanneer ze ermee te maken krijgen.

>>

PREVENTIEVE AANPAK

Tools gericht op professionals (vervolg)



TOOLS GERICHT OP OPVOEDONDERSTEUNING



De toolbox [Tips over mediagebruik 13-18 jarigen](#) van het [Nederlands Jeugdinstituut](#) biedt professionals houvast bij het beantwoorden van vragen over mediaopvoeding en het gebruik van media door jongeren van 13 tot en met 18 jaar. Aanvullend kunnen professionals gebruikmaken van de [gesprekstoos van de MediaDiamant: Wegwijs in mediaopvoeding](#).



Het [Mediagesprek](#) is een laagdrempelige variant van de MediaDiamant, in eenvoudig Nederlands geschreven en ook beschikbaar in het Engels, Frans, Turks en Arabisch.

TOOLS GERICHT OP WIJK- EN JEUGDTEAMS



In de [podcast Niet jouw schuld](#) van [Act4Respect](#) vertelt een specialist in mediaopvoeding hoe je als professional met jongeren kan praten over online gedrag. Bij de podcast hoort de [teamtool Shame sexting](#) met concrete handvatten voor hoe je het onderwerp shame sexting kunt bespreken in je team. Met bijvoorbeeld uitleg over hoe normen rondom gender en seksualiteit bijdragen aan de sociale (on)veiligheid van jongeren.



[Rutgers ontwikkelde een online cursus](#) voor professionals die werken met jongeren. Je leert over online seksueel gedrag van jongeren. Daarnaast krijg je tips en handvatten om ze op een positieve manier te ondersteunen online wijzer en weerbaarder worden.

PREVENTIEVE AANPAK

Tools gericht op ouders



Onderstaande tools zijn gericht op ouders. Deze kunnen door professionals worden ingezet tijdens de gesprekken met ouders. Of ze kunnen worden nagestuurd, bijvoorbeeld wanneer ouders om aanvullende informatie vragen.



Het [artikel Tien Tips voor ouders om met kinderen te praten over sexting](#) van [Bureau Jeugd en Media](#) biedt tips om het gesprek te starten en te voeren.



Dit [artikel van Geloofwaardig Opvoeden](#) is gericht op de rol van ouders uit de christelijke gemeenschap als het gaat om sexting en de gevaren ervan. Het [artikel Seksualiteit online](#) belicht het perspectief van jongeren op de online wereld, zodat ouders hier een beeld van krijgen. Aanvullend geeft [Youth for Christ](#) 6 tips hoe je als ouder met je kind kunt praten over sexting.



[Internet Matters](#) biedt een gids met informatie over hoe ouders hun lhbtqi+ kind online kunnen ondersteunen en beschermen.



In de [handreiking Mediagebruik bij Kinderen](#) van [Trias Pedagogica](#) staan tips en aanvullende informatie over opvoeding en mediagebruik gericht op ouders.



In de [voorlichtingsvideo Trias tips: \(sociale\) media gebruik](#) geeft [Abdellah Mehrzaz](#) van [Trias Pedagogica](#) opvoedtips aan ouders over het mediagebruik van hun kind. De tips zijn mee te lezen in het Nederlands, Engels en Arabisch.

>>

PREVENTIEVE AANPAK

Tools gericht op ouders (vervolg)



De animatievideo [Sexting misbruik](#) van KIS legt op een toegankelijke manier uit aan ouders wat sexting misbruik is. Professionele en informele werkers kunnen deze video inzetten tijdens (voorlichtings)gesprekken met (groepen) ouders.



Via KPN is een ouderavond over sexting (misbruik) terug te zien, die mede door hen is georganiseerd. De reformatorische provider [Kliksafe](#) biedt informatie aan ouders over sexting misbruik.



In het boek [Help! ik sta online](#) geeft Francien Regelink informatie en een stappenplan over wat je kunt doen als een foto ongewenst online staat. Ze geeft ook tips voor opvoeders.



[MediaWijsheid](#) biedt bruikbare informatie over sexting misbruik, onder andere met animatiefilmpjes voor ouders. Voor sommige ouders zijn de materialen wellicht te expliciet in woord en beeld.



De [oudermodule](#) van [Fonds Slachtofferhulp](#) geeft tips en tools aan ouders om met hun kind thuis te praten over onderwerpen als online shaming en sexting (misbruik).



In de podcastserie [Luister zonder oordeel](#) van [Slachtofferhulp Nederland](#) spreken psychologen, ervaringsdeskundigen, slachtoffers van sexting misbruik en hun ouders. Op de [webpagina Helpen na online seksueel misbruik van Slachtofferhulp Nederland](#) krijg je overzicht wat je kunt doen voor de ander.

MELDING OF AANGIFTE DOEN

Wat zijn de mogelijkheden?



Onderstaande websites en video bieden informatie, hulp en ondersteuning bij vragen over melding of aangifte doen van sexting misbruik bij de politie, ook voor slachtoffers en hun ouders.



[Meldknop.nl](#) biedt informatie, hulp en ondersteuning bij vragen over sexting of het maken van meldingen. Ook verwijzen zij door naar de juiste hulporganisaties.



[Helpwanted.nl](#) biedt hulp en ondersteuning bij online grensoverschrijdend gedrag, waaronder sexting misbruik. Slachtoffers kunnen (gratis en anoniem) contact opnemen via de chat, telefoon of per mail. Samen met hen kijkt Helpwanted naar de mogelijkheden om ongewenste beelden bijvoorbeeld te laten verwijderen.



[Veilige Kerk](#) biedt een overzicht van meldpunten voor (online) seksueel misbruik en huiselijk geweld. Er wordt per situatie, buiten of binnen de kerk, aangegeven waar je je als bijstander of slachtoffer kan melden voor hulp.



De [website van de politie](#) biedt informatie en ondersteuning vanuit de politie bij vragen over sexting misbruik. [Deze video van de politie](#) biedt informatie over aangifte doen als er sprake is van sexting misbruik.



[Halt](#) ontwikkelde samen met Rutgers, kenniscentrum seksualiteit, een aanpak voor jongeren van 12 tot 17 jaar die zich schuldig hebben gemaakt aan ongewenste sexting, online seksuele pesterijen of beledigingen.



BEGRIPPENLIJST

Sexting misbruik

Er is sprake van sexting misbruik als seksueel getinte beelden of berichten (*sexts*) worden doorgestuurd zonder toestemming van de afgebeelde persoon, met als mogelijk doel om de persoon publiekelijk te beschamen en te pesten. Het kan ook gaan om door derden gemaakte en verstuurde pikante nepbeelden. Bij sexting misbruik is er sprake van seksueel grensoverschrijdend gedrag via onlinekanalen.

Ongewenste sexting

De term ongewenste sexting wordt gebruikt als overkoepelende aanduiding voor zowel het ongewenst ontvangen van seksueel expliciete beelden, zoals *dickpics*, als het zonder toestemming doorsturen van seksueel getint materiaal – foto's, video's en berichtjes – van anderen. Onder deze term valt ook sexting misbruik.

Slut shaming

De term *slut shaming* verwijst naar *slut*: slet of hoer. Een vrouw of meisje krijgt een reputatie als 'makkelijk', ze draagt kleding of vertoont gedrag dat volgens anderen niet door de beugel kan. De niet genderneutrale term toont de dubbele norm: seksueel actieve vrouwen worden afgekeurd, terwijl dit gedrag bij mannen wordt bewonderd.

Exposing

Het begrip *exposing* verwijst naar het 'ontmaskeren' van de afgebeelde persoon. Dit zijn (meestal) meisjes en jonge vrouwen van wie naaktfoto's of filmpjes digitaal beschikbaar zijn. Het doel van exposing is om deze meisjes of vrouwen een slechte naam te bezorgen, door deze foto's en filmpjes via sociale media door te sturen aan (of beschikbaar te maken voor) anderen.

Doxing

Het begrip doxing is het verzamelen of verspreiden van persoonlijke gegevens en privéinformatie zoals woonadres, paspoort, werk- of familiegegevens. Doxing speelt zich vooral online af via sociale media en heeft als doel om iemand lastig te vallen en bang te maken.

Online weerbaarheid

Online weerbaarheid is iemands kunde om zichzelf te beschermen tegen negatieve online ervaringen en om met nare ervaringen om te gaan. Zelfwaardering en een optimistische houding zijn daarbij belangrijke eigenschappen. Een probleemoplossend vermogen en het vermijden van risicovolle situaties zijn waardevolle vaardigheden.



Meer informatie?

Lees ook [deze KIS-brochure](#) voor professionele en informele sociaal werkers. In de brochure staan handreikingen en tips voor (groeps)gesprekken met ouders met een migratie- en/of christelijke achtergrond over sexting misbruik. Deze overzichtskaart is een aanvulling op de brochure.

Colofon

Financier: Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

© Kennisplatform Inclusief Samenleven, Utrecht 2025

© Eerste versie, Utrecht 2021 ('Overzichtskaart Shame Sexting')

Auteurs eerste versie: Hilde Bakker, Siham el Moussaoui en Wieteke van de Sande

Auteurs tweede versie: Hilde Bakker, Celina Sanchez Ramirez en Roos Mulder

Ontwerp & illustraties: Suggestie & illusie

Uitgave: Kennisplatform Inclusief Samenleven

Churchilllaan 11, 3527 GV Utrecht

Postbus 19129, 3501 DC Utrecht

030 789 2000

Download de overzichtskaart via de website van Kennisplatform Inclusief Samenleven: www.kis.nl.

© Movisie, Utrecht 2025. Het auteursrecht van deze publicatie berust bij Movisie.

Gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld.